

РЕШЕНИЕ

№ 1778

гр. София, 07.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД в публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Весела Тр. Живкова Офицерска

при участието на секретаря Кирилка Анг. Илиева
като разгледа докладваното от Весела Тр. Живкова Офицерска Гражданско дело № 20211100109155 по описа за 2021 година

Предявени са обективно съединени осъдителни иски от **АЛ. М. Б.** с ЕГН ***** от гр. София, бул. **** против **„ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „А.Б.“**, с ЕИК **** със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „****“ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **119 202.79 лв.**, представляваща дължимо застрахователно обезщетение по застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ“, обективирана в полица № 13090009332000001 от 09.10.2009г., с период на застрахователно покритие 25.10.2009г.-24.10.2010г., за вреди причинени на третото лице К.И.З. от незаконосъобразно принудително изпълнение, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване на иска – 19.07.2021г. до окончателното изплащане и сумата от **7 781.92 лв.** – лихва за забава за периода 27.11.2020г.-19.07.2021г.

Претендират се и направените по делото разноски.

Ищецът А.Б. твърди, че с влязло в сила съдебно решение от 30.03.2017 г. по гр.д. № 10800/2014г. на СГС (частично изменено с последващо решение № 425/18.02.2020г. по гр.д. № 2161/2019г. на САС, недопуснато до касационно обжалване от ВКС и окончателно влязло в сила на 27.10.2020 г.) е осъден да заплати на К.З. обезщетение за имуществени вреди в размер на 58 119 лв., обезщетение за неимуществени вреди в размер на 3 900 лв., лихва за забава върху главниците за периода 11.07.2011 г. – 11.07.2014 г. в размер на 17 881.95 лв., както и законната лихва върху посочените суми на главниците от 18.07.2014 г. до окончателното им изплащане, като размерът на лихвата към момента на плащането на сумите на 29.10.2020 г. възлиза на 39 578.75 лв. Посочените обезщетения са за причинени от ищеца в качеството му на частен съдебен изпълнител вреди от незаконосъобразни изпълнителни действия. Ищецът твърди още, че срещу него е образувано изпълнително производство, по което в срока за доброволно изпълнение – на 29.10.2020г. е заплатил посочените по-горе суми, както и такса по изпълнителното дело от 24 лв. Посочва, че по този начин на 29.10.2020 г. е заплатил общо сумата от 119 502.79 лв. Ищецът твърди, че професионалната му отговорност за вреди е застрахована при ответника ЗАД „А.Б.“ АД, който е бил привлечен да участва като трето лице помагач в съдебните производства срещу него.

Като се съобрази, че е уговорено самоучастие на ищеца в обезщетението за всяко застрахователно събитие в размер на 300 лв., ищецът поддържа, че ответникът следва да му заплати останалата част от изплатеното обезщетение в размер на 119 202.79 лв. Сочи, че изпратил уведомление до ответника вх. № 1-1010550-2626/12.11.2020г. за изплащане на сумата, предоставяйки му 14-дневен срок за това, като ответникът отказал да заплати сумата с писмо изх. № 2-101-4101-1192/29.01.2021г. и съответно е изпаднал в забава за плащане, считано от 27.11.2020 г. Поради това ищецът иска ответникът да му заплати сумата 119 202.79 лв. – изплатеното от ищеца обезщетение за вреди, заедно със законната лихва върху тази сума от 19.07.2021 г. до окончателното изплащане, а също и сумата 7 781.92 лв. – лихва за забава върху главницата за периода 27.11.2020 г. – 18.07.2021 г.

В подкрепа на иска са представени писмени доказателства.

В срока за отговор по чл. 131 ГПК, от ответника е постъпил писмен такъв. Оспорва се изцяло предявения иск. Въведено е възражение, че ищецът не е уведомил незабавно застрахователя, което е основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение на основание Раздел VIII, т.6 от ОУ. Евертуално се твърди, че поради неизпълнение на задължения на застрахования ищец са налице основания за намаляване на обезщетението по Раздел VII, т.1 и т.9 от приложимите ОУ. Направено е възражение за погасяване вземането по давност.

Съдът, като анализира и прецени доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото не е спорно и от полица № 13090009332000001 от 09.10.2009г. и Сертификат № 1309009332000001/09.10.2009г. се установява, че страните са сключили договор за задължителна застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ” по [чл. 25, ал. 1 от ЗЧСИ](#), по силата на която ответникът покрива отговорността на ищеца за имуществени и неимуществени вреди, причинени на страните, другите участници в изпълнителното производство и на всички трети лица и настъпили при осъществяване на дейността му като частен съдебен изпълнител вследствие неизпълнение на негови задължения. Застраховката е със срок на покритие на рискове, настъпили в периода от 00:00 часа на 25.10.2009г. до 24:00 часа на 24.10.2010г. и лимити на обезщетенията както следва: единичен лимит 450 000 лв. и агрегатен лимит 900 000 лв., при уговорено самоучастие на застрахования от 300 лв. за всяка щета. С Добавък № 1 от 01.02.2010г. лимитите на застрахователното обезщетение са увеличени на 600 000 лв. единичен лимит и 1 200 000 лв. агрегатен лимит, при уговорена допълнителна премия от 300 лв. Няма спор по делото, че премията по договора за застраховка е платена от ищеца.

Не е спорно и се установява от представените преписи, че с Решение от 30.03.2017 г. по гр.д. № 10800/2014г. на СГС ищецът А.Б. е осъден, в качеството му на частен съдебен изпълнител, на основание чл. 74 ЗЧСИ, във вр. с чл. 441 ГПК, вр. чл. 45 ЗЗД да заплати на К.И.З. с ЕГН ***** обезщетение в размер на сумата от 58 119 лв. за имуществени вреди, 3 900 лв. обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.07.2014г. до плащането, за причинени вреди от процесуално незаконосъобразното изпълнение по изпълнително дело № 20108500400294, съставляващи незаконосъобразни действия, довели до продажба на публична продан на недвижим имот, собственост на ищеца и възлагането му с Постановление от 24.06.2010г. на „Е.Ф.“ АД за сума в размер на 77 181 лв., издадено след като изпълнението е било спряно със съдебен акт от 10.06.2010г., като впоследствие изпълнителното производство е било прекратено поради обезсилване на изпълнителния лист с влязъл в сила съдебен акт от 25.08.2010г. С решението е отхвърлен иска за имуществени вреди за разликата над уважения до предявения размер

и иска по чл. 86 ЗЗД за мораторна лихва до предявяване на иска. С Решение № 294/01.02.2018г. по гр.д. № 2912/2017г. на САС решението на СГС е частично отменено. С Решение № 6/19.04.2019г. по гр.д. № 1714/2018г. на ВКС, IV г.о. е отменил решението на САС и върнал делото за ново разглеждане. При новото разглеждане на делото, с Решение № 425/18.02.2020г. по гр.д. № 2161/2019г. на САС е отменено решението на СГС от 30.03.2017г. в частта му, в която е отхвърлен иска по чл. 86 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава плащането на обезщетение за имуществени вреди до размер от 17 881.96 лв. за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г. и е осъден ответникът А.Б. да заплати на ищеца обезщетение за забава плащането на обезщетение за имуществени вреди в размер от 17 881.95 лв. за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г. Потвърдено е решението в частта, в която е осъден ответника да заплати сумата от 58 119 лв. обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.07.2014г. до окончателното плащане. С определение № 712/27.10.2020г. по гр.д. № 1961/2020г. на ВКС въззивното решение на САС не е допуснато до касационно обжалване.

Няма спор по делото, че по цитираните дела ответникът „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „А.Б.“ е бил привлечен от ищеца на основание чл. 219 ГПК и е участвал в качеството си на трето лице-помагач.

Против настоящия ищец е издаден Изпълнителен лист от 05.03.2020г. по гр.д. № 2161/2019г. по описа на САС за сумата от 58 119 лв. обезщетение за имуществени вреди, сумата от 3 900 лв. обезщетение за неимуществени вреди, законната лихва върху тези суми за периода от 18.07.2014г. до плащането и сумата от 17 881.95 лв. – обезщетение за забава плащането на обезщетението за имуществени вреди за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г.

Установява се от представените доказателства, че с покана за доброволно изпълнение от 12.03.2020г. по изп. д. № 20201110400718 на ДСИ при СРС, образувано по издадения по гр.д. № 2161/2019г. изпълнителен лист, ищецът е поканен да заплати сумата от 62 019 лв. главници, съставляващи присъдените обезщетения за вреди, 17 881.95 лв. мораторна лихва, законна лихва за периода 18.07.2014г.-12.03.2020г. в размер на 35 578.78 лв. и разноски по изпълнението в размер на 24 лв. държавна такса с ДДС.

Няма спор по делото, че на 29.10.2020г. ищецът превел по сметката на ДСИ дължимата сума по изпълнителното дело в общ размер на 119 502.79 лв., а с разпореждане от 04.11.2020г. съдебният изпълнител прекратил производството прекратил производството поради плащане.

Установява се, че със Заявление вх. № 1-101-550-2626/12.11.2020г. ищецът Б. поканил ответното застрахователно дружество да му възстанови платените суми в общ размер на 119 502.79 лв., като се приспадне самоучастието от 300 лв., в 14 дневен срок от получаване на поканата.

Видно от писмо изх. № 2-101-4101-1192/29.01.2021г. ответното застрахователно дружество отказало плащането на обезщетение на ищеца по образуваната ликвидационна преписка по щета № 130915001000004 с мотив, че претенцията е погасена по давност с оглед настъпването на събитието на 24.06.2010г.

Установява се по делото, че със Съобщение вх. № 290-00-1871/10.11.2014г. ищецът, в качеството си на ЧСИ по изп. д. № 20108500400294 уведомил повторно ответника, в качеството му на застраховател на професионалната му отговорност като ЧСИ за постъпилата искова молба от длъжника К.И.З., като му представил и преписи от исквата молба и застрахователната полица. Представено е и съобщение с идентично съдържание от 27.10.2014г., което обаче няма данни да е връчено на ответника.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

I. По иска по чл. 435 КЗ:

Предмет на разглеждане е иск за заплащане на сумата 119 202.79 лв. главница, съставляваща сбор от изплатени от ищеца обезщетения за нанесени имуществени вреди в размер на 58 119 лв., неимуществени вреди в размер на 3 900 лв., лихва за забава плащането им в размер на 39 578.75 лв. за периода 18.07.2014г.-29.10.2020г., мораторна лихва върху обезщетението за имуществени вреди в размер на 17 881.95 лв. за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г., присъдени в полза на увреденото лице по влезли в сила съдебни решения, с които е ангажирана професионалната отговорност на ищеца, в качеството му на ЧСИ, и 24 лв. държавна такса за образуване на изпълнително производство, като от претендираното обезщетение е приспадналата сумата от 300 лв. уговорено по застрахователния договор самоучастие. Предмет на делото е и иск по чл. 86 ЗЗД за сумата от 7 781.92 лв. – мораторна лихва върху главницата от 119 202.79 лв. за периода 27.11.2020г.-19.07.2021г.

Касае се до вземане, което възниква в полза на застрахования по задължителна застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ“ /вид застраховка „Гражданска отговорност/ против неговия застраховател, след изплащане на обезщетение от застрахования на увреденото лице за причинените вреди. Това право на застрахования се определя в съдебната практика като регресно, и черпи правното си основание от чл. 229 от КЗ (отм.), респ. от чл. 435 КЗ от 2015г., в сила от 01.01.2016г. Основава се на фактически състав, включващ заплащане на 29.10.2020г. от застрахования по застраховка „Гражданска отговорност“ на деликтно обезщетение на пострадалия.

Приложим закон към процесното правоотношение между застрахован и застраховател е действащият Кодекс за застраховането (ДВ, бр. 102/29.12.2015 г.), в сила от 01.01.2016 г., тъй като при неговото действие се твърди да е настъпил окончателно фактическият състав на претендираното право на застрахования срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, което възниква с плащането на деликтното обезщетение от застрахования на пострадалия. В случая се твърди плащане от 29.10.2020 г., от когато вземането е възникнало, т.е. при действието на КЗ, в сила от 01.01.2016 г. Не е аргумент за приложимостта на отменения КЗ от 2005 г. разпоредбата на § 22 от ПЗР на КЗ, предвиждаща, че за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на този кодекс, се прилага част четвърта от отменения КЗ, освен ако страните договорят друго след влизането в сила на този кодекс. Посочената преходна разпоредба касае единствено уредбата на застрахователните договори и на вземанията, които пряко произтичат от тях в полза на правоимащите по договорите лица. Настоящото вземане, макар и свързано с договор за застраховка „Гражданска отговорност“, не е вземане по този договор, тъй като правоимащо лице по него се явява само това, което е увредено от деяние, за което застрахованият носи деликтна отговорност, но не и самият застрахован. Вземането на застрахования срещу застрахователя в тази хипотеза има регресен характер и произтича от предвиден в закона фактически състав – в този смисъл изричните разпоредби на чл. 378, ал. 5 и 6 КЗ, като същото се приемаше и по предходната законова уредба. Ето защо приложим към процесното вземане се явява новият КЗ, чиято уредба в тази ѝ част е почти идентична с предходната по чл. 229 КЗ /отм./. Макар с доклада по делото да е дадена погрешна правна квалификация на спорните права по чл. 229 КЗ /отм./, това не се отразява на подлежащите на доказване факти и доказателствената тежест за тях, и в този смисъл – на правата на страните.

Съгласно чл. 435 КЗ, ако е удовлетворил увреденото лице, застрахованият има право да получи от застрахователя застрахователното обезщетение в рамките на

застрахователната сума (лимита на отговорност) и на покритието по застрахователния договор и при спазване изискванията на чл. 434. Видно от разпоредбата, правото по чл. 435 КЗ (чл. 229 КЗ – отм.) принадлежи само на това лице, което има качеството “застрахован” по застраховка “Гражданска отговорност” и то само ако и доколкото това лице е удовлетворило реално третото увредено лице.

Предпоставките за уважаване на иска са:

1. наличието на правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност” между деликвента и ответника;
2. осъществяване елементите на деликтната отговорност по чл. 45 ЗЗД - противоправно виновно поведение на застрахования, вреди и причинна връзка между тях и поведението на деликвента (в срока на застрахователното покритие);
3. плащане от застрахования на обезщетение на увреденото лице.

В настоящия случай посочените предпоставки са налице.

Съобразно правилата за разпределение на доказателствената тежест по чл. 154 ГПК, по така предявените иски ищецът носи доказателствена тежест да докаже наличие на валидно застрахователно правоотношение с ответника по договор за професионално застраховане, който го обвързва; настъпване на застрахователно събитие в срока на действие на договора; събитието да представлява покрит застрахователен риск, съобразно уговореното между страните; размер на дължимото застрахователно обезщетение – действителната стойност на претърпените вреди, респ. изплатеното на увреденото лице, вкл. и присъдените лихви и съдебно-деловодни разноски; уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, спиране или прекъсване на давността. Ответникът следва да докаже възраженията си /правоунищожавачи, правоизключващи или правопогасяващи/ срещу съществуването на вземанията, респективно срещу изискуемостта им.

Между страните не се спори, а това се установява и от доказателствата, че: 1) между тях е възникнало застрахователно правоотношение по застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ“, обективизирана в полица № 13090009332000001 от 09.10.2009г., с период на застрахователно покритие 25.10.2009г.-24.10.2010г.; 2) ответникът е бил уведомен за предявен иск против застрахования, с който се ангажира имуществената му отговорност за вреди от професионалната му дейност със Съобщение вх. № 290-00-1871/10.11.2014г., с което ищецът, в качеството си на ЧСИ по изп. д. № 20108500400294 уведомил ответника, в качеството му на застраховател на професионалната му отговорност като ЧСИ за постъпилата искова молба от длъжника К.И.З.; 3) ответникът е бил привлечен и е участвал като трето лице-помагач на ответника в производството по гр.д. № 10800/2014г. на СГС, в което е била ангажирана отговорността на ЧСИ за посочените главници и лихви с влезли в сила съдебни решения; 4) на 29.10.2020г. ищецът заплатил на увреденото лице общо 119 502.79 лв. обезщетение, включващо главница от 62 019 лв. обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, лихва за забава в размер на 39 578.75 лв. за периода 18.07.2014г.-29.10.2020г., мораторна лихва върху обезщетението за имуществени вреди в размер на 17 881.95 лв. за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г. и 24 лв. държавна такса с ДДС в изпълнителното производство; 5) с покана, получена на 12.11.2020г. ищецът поканил ответника да му заплати сумата от 119 502.79 лв., като се приспадне самоучастието от 300 лв.; 6) ответникът отказал с писмо изх. № 2-101-4101-1192/29.01.2021г. поради това, че правото на застрахователно обезщетение е погасено с изтичането на 5-годишна давност, доколко събитието е настъпило на 26.04.2010 г.

Обстоятелството, че ищецът на 29.10.2020г. реално е заплатил присъденото обезщетение на увреденото лице в общ размер на 119 502.79 лв. също не е било спорно между страните и се установява от представеното платежно нареждане.

По делото не са спорни фактите относно наличието на застрахователно правоотношение между страните за периода 25.10.2009г.-24.10.2010г. С договора за застраховка е покрита гражданската отговорност на ищеца, в качеството му на ЧСИ за имуществени и неимуществени вреди на застрахования, причинени на страните, другите участници в изпълнителното производство и на трети лица, вследствие на виновно неизпълнение на професионалните му задължения като частен съдебен изпълнител – това е видно от Сертификата към издадената полица.

С оглед събраните по делото доказателства, Съдът приема, че именно в срока на действие на посочената застрахователна полица е настъпил покрит от застраховката риск. Съгласно чл. 13 от Наредба № 2 от 06.02.2006г. за задължителното застраховане на частните съдебни изпълнители, застрахователно събитие при застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ“ е извършването на вредоносно действие или вредоносно бездействие. В случая, видно от цитираните решения - Решение от 30.03.2017 г. по гр.д. № 10800/2014г. на СГС и с Решение № 425/18.02.2020г. по гр.д. № 2161/2019г. на САС е ангажирана отговорността на ищеца по отношение на длъжника в изпълнителното производство за извършено от него на 24.06.2010г. вредоносно /причинило вреди/ действие и А.Б. е осъден, в качеството му на частен съдебен изпълнител на основание чл. 74 ЗЧСИ, във вр. с чл. 441 ГПК, вр. чл. 45 ЗЗД да заплати на К.И.З. с ЕГН ***** обезщетение в размер на сумата от 58 119 лв. за имуществени вреди, 3 900 лв. обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.07.2014г. до плащането, за причинени вреди от процесуално незаконосъобразното изпълнение по изпълнително дело № 20108500400294, съставляващи незаконосъобразни действия, довели до продажба на публична продаван на недвижим имот, собственост на ищеца и възлагането му с Постановление от 24.06.2010г. на „Е.Ф.“ АД за сума в размер на 77 181 лв., издадено след като изпълнението е било спряно със съдебен акт от 10.06.2010г., като впоследствие изпълнителното производство е било прекратено поради обезсилване на изпълнителния лист с влязъл в сила съдебен акт от 25.08.2010г., както и обезщетение за забава плащането на обезщетение за имуществени вреди в размер от 17 881.95 лв. за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г.

Вредоносните действия на ищеца е прието да са довели до последното такова – възлагане на имота с постановление от 24.06.2010г., т.е. в този момент следва да се приеме за довършено деянието. По делото се установява, че ищецът е платил на увреденото лице обезщетение за причинените вреди на 29.10.2020г. При това, съгласно чл. 435 КЗ /чл. 229 от КЗ/отм./той има право да иска възстановяване на платените суми от ответника в качеството му на застраховател на гражданската му отговорност за вредите, причинени при упражняване на дейност като частен съдебен изпълнител.

Освен това, тъй като не е спорно, че ответникът е участвал като страна по цитираното дело – трето лице-помагач на страната на ответника, влязлото в сила решение по делото има установително действие по смисъла на чл. 223, ал. 1 от ГПК в отношенията между страните по настоящото дело. Следователно, с обвързваща съда и страните по делото доказателствена сила се установява наличието на противоправни действия, извършени от ищеца в изпълнение на правомощията му като частен съдебен изпълнител по изп. д. № 20108500400294, в пряка и непосредствена последица от които за К.И.З. са настъпили вреди в общ размер на 62 019 лв.

Основният спорен въпрос е дали застрахователят дължи заплащане на застрахователно обезщетение. Доказателствата по делото сочат, че ищецът е изпълнил задълженията си да уведоми застрахователя за настъпилото събитие в съответния срок, след като събитието му е станало известно - със Съобщение вх. № 290-00-

1871/10.11.2014г. ищецът, в качеството си на ЧСИ по изп. д. № 20108500400294 уведомил ответника, в качеството му на застраховател на професионалната му отговорност като ЧСИ за постъпилата искова молба от длъжника К.И.З..

Установява се и че застрахованият – ищец е изпълнил задължението си по чл. 224, ал. 2 от КЗ (отм.) и чл. 15, ал. 2 от Наредба № 2 от 06.02.2006 г. и е поискал конституиране на застрахователя в производството по приключилото дело, като ответникът реално е взел участие в производството.

Поради това възраженията на ответника в тази насока са неоснователни.

Вредата, подлежаща на възстановяване от ответника по силата на сключения застрахователен договор, е установена по основание и размер с влязло в сила съдебно решение, с което ответникът е обвързан като подпомагаща страна в приключилото производство. Поради изложеното застрахователят не може да откаже плащане на сумите, присъдени с решението.

Според задължителната практика на ВКС, възможност за отказ на застрахователя за плащане на обезщетение има само при установяване на такова неизпълнение на задължения по договора, което да обуслови като последица настъпване на застрахователното събитие или да обуслови увеличен размер или обхват на вредите от настъпилото застрахователно събитие. (в посочения смисъл решение № 15 от 12.04.2012 г. по гр. д. № 454/2011 г., Т. К., II т. о. на ВКС, Решение № 102/02.10.2012 г. по т. д. № 615/2011 г., I ТО, ВКС, решение № 211/06.12.2012 г. по т. д. № 1029/2011 г. II, ТО, ВКС постановени по реда на чл. 290 КЗ и задължителни за съда). Т.е., за да е налице основание за отказ от плащане на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя съгласно чл. 211, ал.2 КЗ /отм./ - чл. 408, ал.1, т.3 КЗ следва да са налице следните предпоставки: 1. Неизпълнение от страна на застрахования на задължения по застрахователния договор; 2. То да е значително с оглед интересите на застрахователя; 3. Да е предвидено в закон или в застрахователния договор и 4. Да е довело до възникване на застрахователното събитие, т.е. да е в пряка връзка с причинените вреди. По делото не се установява неизпълнение на задължения на ищеца, предвидени в застрахователния договор, които да са довели до настъпването на застрахователното събитие или да са повишили риска от настъпването на такова. С действията по уведомяване на ответника за образуваното производство пред СГС и конституирането му като трето лице помагач в това производство, ищецът е изпълнил задълженията си по процесния застрахователен договор и съобразно поетите със застрахователния договор задължения ответникът дължи да възстанови сумите, за които се установява безспорно, че са платени от ищеца като обезщетение за вредите на третото лице.

По размера на застрахователното обезщетение:

Застрахователят отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от незаконосъобразното принудително изпълнение, в това число главница, а за лихвите и разноските - когато са спазени допълнителните изисквания на чл. 429, ал.3 и ал.5 КЗ. Лихвите за забава са включени в застрахователното обезщетение по силата на нормата на чл. 429, ал.2, т.2 КЗ. По аргумент от разпоредбата на 429, ал.3 КЗ лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Той не отговаря само за лихвите за забава за предхождащия го период - от датата на увреждането до съобщението по чл. 430, ал.1,

т.2 КЗ.

Не е спорно и по делото се установява, че застрахованият е уведомил застрахователя за заведеното срещу него дело на 10.11.2014г.

С оглед изложеното, съдът намира, че ответникът не дължи възстановяване на платената от ищеца лихва за забава за периода 11.07.2011г.-11.07.2014г. в размер на 17 881.95 лв., тъй като не е спорно и се установява от доказателствата, че ищецът е уведомил ответника най-рано на 10.11.2014г. При това претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение в размер на законната лихва е основателна за периода 10.11.2014г. (датата на уведомяване на застрахователя)-29.10.2020г. (датата на плащането от страна на ищеца). На основание чл. 162 ГПК съдът я определя в размер на 37 126.04 лв. с помощта на електронен калкулатор за лихви, достъпен на интернет страницата на НАП, като не се отчита периодът от 13.03.2020г. до 08.04.2020г., в който по силата на законовите мерки, предприети по време на извънредното положение заради вируса Ковид 19 лихви върху паричните задължения не текат. До този размер на лихвата претенциите на ищеца за заплащане от ответника на застрахователно обезщетение за платените лихви за забава са основателни. Над този размер до предявения от 39 578.75 лв. законна лихва и за мораторна лихва в размер на 17 881.95 лв. исковете за заплащане на застрахователно обезщетение за платените лихви са неоснователни.

С оглед на така приетото, следва да се разгледа възражението на ответника за погасяване вземането по давност:

Съгласно чл. 197 КЗ (отм.) правата по застрахователния договор по застраховки „Гражданска отговорност“ се погасяват с 5 годишна давност от датата на настъпване на събитието.

Съгласно чл. 378, ал.2 КЗ правата и задълженията по застрахователния договор по застраховки „Гражданска отговорност“, когато се касае до пряк иск на увредения се погасяват в 5 годишен срок от настъпване на застрахователното събитие, а съгласно чл. 378, ал.5 КЗ регресните и суброгационни иски и исковете на причинителя на вредата по чл. 435 срещу застрахователя по застраховки "Гражданска отговорност" по т. 10 - 13, раздел II, буква "А" от приложение № 1 се погасяват в срок 5 години, считано от датата на извършеното плащане от страна на застрахователя по имуществена застраховка или от страна на причинителя на вредата.

Видно от буквалния прочит на тези разпоредби, законодателят както в отменения КЗ, така и в действащия последователно е разграничавал преките иски, основани на директно произтичащи от застрахователния договор права и задължения, от регресните, суброгационните и исковете по чл. 435 КЗ, при които не се касае до произтичащи от застрахователния договор права и задължения, както беше изяснено по-горе.

В случая се касае до иск на причинителя на вредата по чл. 435 КЗ против застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“. Възражението на ответника за погасяване вземанията по давност е неоснователно. Противно на доводите на ответника, давността за регресното вземане по чл. 435 КЗ (чл. 229 КЗ – отм.) тече не от момента на настъпване на застрахователното събитие (24.06.2010г.), а от плащането на деликтното обезщетение от застрахования на увредения (29.10.2020г.), от когато възниква и вземането на застрахования. В този смисъл е и чл. 378, ал. 5 КЗ, но аналогично разрешение се приемаше от съдебната практика и при действието на КЗ (отм.) по отношение на вземането по чл. 229 КЗ /отм./. Практиката, съобразно която по иска на платилия обезщетение за вредите застрахован давността започва да тече от датата на настъпване на събитието следва да се изостави, доколкото противоречи на

закона. Правнонелогично е давността за дадено вземане да започне да тече преди то да е възникнало, а вземането на застрахования в настоящия случай не възниква от датата на събитието, а от датата на плащане на обезщетение на увредения. При това положение приложимата 5-годишна давност е започнала да тече от 29.10.2020 г. и не е изтекла към датата на подаване на исковата молба – 19.07.2021 г.

Ето защо искът е основателен за платените главници в общ размер на 62 019 лв., както и за платената законна лихва за периода 10.11.2014г.-29.10.2020г. в размер на 37 126.04 лв. – общо **99 145.04 лв.**

За сумата от 24 лв. платена държавна такса в изпълнителното производство искът е неоснователен, доколкото съгласно чл. 429, ал.5 КЗ застрахователят заплаща в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност) и разноските, присъдени в полза на увреденото лице по съдебни дела, водени срещу застрахования за установяване на гражданската му отговорност, когато застрахователят е привлечен в процеса, т.е. за разноските, направени в изпълнително производство за принудително събиране на присъдените суми застрахователят не отговаря.

Следва да се присъди и законна лихва от подаване на исковата молба до окончателното изплащане.

II. По иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Според чл. 86, ал. 1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Денят на забавата се определя съобразно правилата на чл. 84 ЗЗД. Съгласно тези правила при срочно задължение длъжникът изпада в забава *ipso jure* след изтичането на срока, а ако задължението е без срок за изпълнение – от деня, в който бъде поканен от кредитора. В случаите на чл. 435 КЗ вземането е изискуемо от деня на заплащане на застрахователното обезщетение. Датата на изискуемостта обаче в случая не е равнозначна на дата на забавата. Предвид липсата на установен срок за изпълнение на задължението на ответника по чл. 435 КЗ, за да изпадне същият в забава е било необходимо да му бъде отправена покана от страна на ищеца по смисъла на чл. 84, ал. 2 ЗЗД. В същия смисъл е и изричната разпоредба на изр. 2 на ал. 5 на чл. 435 КЗ. В конкретния случай се установява, че покана е получена от ответника на 12.11.2020г. и с нея е даден 14 дневен срок за доброволно изпълнение. Считано от 27.11.2020г. ответникът е в забава плащането на паричното си задължение към ищеца, като последното включва както платената главница, така и платената лихва, за която застрахователят отговаря (чл. 429, ал.2 КЗ) - в общ размер на 99 145.04 лв. Изчислено от съда с помощта на електронен калкулатор за лихви, обезщетението за забава за периода 27.11.2020г. до 18.07.2021г. – датата, предхождаща предявяване на иска (от датата на предявяване на иска се дължи законна лихва) възлиза на сумата от **6 444.94 лв.** и в този размер искът е основателен и доказан, а над него – до предявения от 7 781.92 лв. следва да се отхвърли.

По разноските :

Ищецът е направил разноски за платена държавна такса от 5 081 лв. и платено адвокатско възнаграждение в размер на 4 400 лв. На основание чл. 78, ал.1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 7 883.62 лв., съразмерно уважената част от исковете.

На ответника се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 200 лв., съобразно фактическата и правна сложност на делото и извършените процесуални действия. Ищецът от своя страна следва на основание чл. 78, ал.3 и ал.8 ГПК да заплати на ответника за разноски за юрисконсултско възнаграждение сумата от 33.70 лв., съразмерно отхвърлената част от

исковете.

Мотивиран от горното, Софийски градски съд в настоящия си състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 435 КЗ /чл. 229 КЗ /отм./, вр. чл. 86 ЗЗД „**ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „А.Б.“** , с ЕИК **** със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „**** да заплати на **АЛ. М. Б.с ЕГН ******* от гр. София, бул. **** сумата от **99 145.04 лв.**, представляваща дължимо застрахователно обезщетение по застраховка „Професионална отговорност на ЧСИ“, обективирана в полица № 13090009332000001 от 09.10.2009г., с период на застрахователно покритие 25.10.2009г.-24.10.2010г., за платени от ищеца на третото увредено лице на 29.10.2020г. обезщетение за имуществени и неимуществени вреди в размер на 62 019 лв. и лихви за забава в размер на 37 126.04 лв. за периода 10.11.2014г.-29.10.2020г., за вреди причинени на третото лице К.И.З. от незаконосъобразно принудително изпълнение по изпълнително дело № 20108500400294, които ищецът е осъден да заплати на увредения по силата на влезли в законна сила Решение от 30.03.2017 г. по гр.д. № 10800/2014г. на СГС и Решение № 425/18.02.2020г. по гр.д. № 2161/2019г. на САС, ведно със законната лихва върху сумата, считано от предявяване на иска – 19.07.2021г. до окончателното изплащане и сумата от **6 444.94 лв.** – лихва за забава за периода 27.11.2020г. до 18.07.2021г., както и на основание чл. 78, ал.1 ГПК сумата от **7 883.62 лв.** за направени по делото разноски, съразмерно на уважената част от исковете, като ОТХВЪРЛЯ иска за главница над уважения размер до предявения от 119 202.79 лв. и иска по чл. 86 ЗЗД над уважения размер до предявения от 7 781.92 лв.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 ГПК **АЛ. М. Б.с ЕГН ******* от гр. София, бул. **** да заплати на „**ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „А.Б.“**, с ЕИК **** със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „**** сумата от **33.70 лв.** за направени разноски по делото, съразмерно на отхвърлената част от исковете.

Решението подлежи на обжалване пред САС в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____